

ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမံးတံာ်ကစီဉ်
ဒီး တလါတဘျီတံာ်ဟ်ဖျါ
လါချံ -၂၇၄၉

ပဆာဂုၤဆာဝါဘဉ်ပုၤဖးတံာ်ဖိကိးဂၤ, မိကီဉ်တဲဉ်နံဉ်ထီဉ်သီဟ်စီဉ်န့ၤသုဝဲကိးဂၤလၢတံာ်မုာ်တံာ်
ခုာ်တံာ်ယုာ်တံာ်ဖိဒီးလၢတံာ်မၤန့ၤအိဉ်ကဲကိးဂၤဒီးန့ၤလီၤ.

လၢတဖျးမဲာ်အတီၢ်ပုၤပဟဲတုၤယီၤကဒီးဆူ ၂၀၁၀ နံဉ်လါအုၤဖြဉ်အပူၤ, ပုၤဖျးဒီး တံာ်တတၢ်တ
နါတံာ်တံာ်ကိးမံၤဒီးအယီၤပသးခုလီၤ. ဒ်တံာ်ဆိတလဲသးအိဉ်ထီဉ်ဝဲကိးနံၤအသိး, ပဝဲ KRC စ့ၢ်ကိး
တသုဝဲအသုပကျးစးထီဉ်ပသးဒီး လူၤပိာ်ထွဲတံာ်ဆိတလဲအသးန့ၤလီၤ. အါစုအါဘျီ, တံာ်ဆိတလဲတ
ဖဉ်ပလူၤပိာ်ထွဲတန့ၢ်ဘဉ်ဒီး ကဲထီဉ်တံာ်ဆိကမိဉ်လၢ ပုၤမၤစၢၤတံာ်တဖဉ်အဂီၢ်အယီၤ, မုာ်တံာ်သးအုးလၢ
ပဂီၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ပဝဲ KRC မ့ၢ်ဂ့ၤ, ဒဲကဝီၤကမံးတံာ်မ့ၢ်ဂ့ၤခဲလၢကဲကျးစးပိာ်ထွဲတံာ်ဆိတလဲသး
တဖဉ်ကိးမံၤဒီးန့ၤတံာ်သးဒုဒီးအလီၢ်တအိဉ်ဘဉ်.

ဒ်ပုၤကိးဂၤသ့ဉ်ညါတုာ်ဝဲအသိးလၢဟီဉ်ခိဉ်ချါပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲလၢကျးစးပၤဆုၤလီၤအသးဒ်ဝဲ
န့ၤမ့ၢ်ဒ်ပဝဲကညီပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမံးတံာ် (KRC) ထဲတဖုဇိန့ၤလီၤ. ဒ်သိးပ ပၤဆုၤလီၤသးကသု
အဂီၢ်တံာ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤတဖဉ်န့ၤ ဟဲဝဲလၢထံကီၢ်လၢအအိဉ်ဒီး တံာ်ဒိသ့ဉ်ဒိသးတဖဉ်န့ၤလီၤ. မ့ၢ်လၢ ပ
ဘဉ်လူၤပိာ်ထွဲထံကီၢ်လၢအမၤစၢၤပုၤ, တဖဉ်အတံာ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤသန့ဒီး ထံကီၢ်လၢပအိဉ်ကဒု ကီဉ်
တဲဉ်ထံကီၢ်အတံာ်သိဉ်တံာ်သီအယီၤ, လၢပဂီၢ်တံာ်ကီဘဉ်ခဲအိဉ်ဝဲသ့န့ၤပနံၤလၢပုၤဖး တံာ်ဖိတဖဉ်ကနီ
ပၢဝဲယါပနၤန့ၤလီၤ. မ့ၢ်ဒ်န့ၤဘဉ်ဆဉ်ပအိဉ်ဒီးတံာ်ဟ်လီၤသးကျါမုဆုၤလၢ ပကကျးစးမုဒီးမၤအ
ဂ့ၤကတၢ်ဒ်တံာ်သ့အိဉ်ဒီး ပုၤအသိးန့ၤလီၤ.

ပဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်တံာ်ကီဘဉ်ခဲ, တံာ်တၢတၢ်ဒီး ပုၤအကလုာ်ကလုာ်ဘဉ်ဆဉ်ပအိဉ်မုသ့ဒီးအယီၤ,
ပစံးဘျးဘဉ်ပုၤလၢအမၤစၢၤဆိဉ်ထွဲပုၤဒီး ကီဉ်တဲဉ်ကီၢ်လၢ အဟ့ဉ်ပုၤတံာ်အိဉ်ကဒုအခွဲးအယာ်အယီ
စ့ၢ်ကိးလီၤ. ပဝဲကညီဖိတဖဉ်ဘဉ်ကဲထီဉ်ပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအံၤစးထီဉ်လၢ ၁၉၇၅ နံဉ်ဒီး မ့ၢ်လၢထံ
လီၢ်ကီၢ်ပုၤတံာ်ဒုးတံာ်ယၤ (ကီၢ်ပယီၤပဒိဉ်ဒီး ကလုာ်န့ၤတဖဉ်အဘၢဉ်စၢၤ) အယီၤန့ၤလီၤ. ဝဲ ၁၉၇၅
နံဉ်န့ၤ မ့ၢ်လၢထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤတံာ်ဒုးတံာ်ယၤဆူဉ်ထီဉ်အယီၤ, ကညီဖိအဂၤ ၂၀၀၀ ဘျဉ်ဘဉ်စးထီဉ်ခိယီၤ
ယုာ်တံာ်အိဉ်ကဒုလၢ ကီဉ်တဲဉ်ကီၢ်ပုၤန့ၤလီၤ. ဝဲန့ၤအဆၢကတီၢ်ပုၤယုာ်မ့ၢ် ဟးဖျးခဲလၢမ့ၢ်ဒ်ထဲကညီ
ဖိန့ၤလီၤ. လၢခဲက့ၤမ့ၢ်လၢထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤတံာ်ဒုးဒီး ကီၢ်ပယီၤထံရှၢ်ကီၢ်သဲးခဲမံၤ လၢအတံာ်ဆိဉ်သနံးအ
ယီၤ, စးထီဉ်ဝဲ ၁၉၈၈ နံဉ်န့ၤ, ကမျါလၢကီၢ်ပယီၤပုၤတဖဉ်ဘဉ်ယုာ် ပုၤဖျးအသးခိယီၤဆူကီဉ်တဲဉ်
ကီၢ်ပုၤဒီး ယုာ်တံာ်အိဉ်ကဒုဝဲကညီဒဲကဝီၤတဖဉ်အပူၤစ့ၢ်ကိးန့ၤလီၤ. လၢတံာ်န့ၤအယီၤ, ခဲအံၤ, ပုၤအိဉ်
ဆိးလၢဒဲကဝီၤပုၤ တမ့ၢ်လၢထဲကညီတကလုာ်ဇိဘဉ်. ပယီၤတဖဉ်အမဲာ်ညါ ကလုာ်န့ၤအါဖုအါက
ရၢဟဲတုၤအိဉ်ဆိးဒ်လၢဒဲကဝီၤပုၤတုၤလၢခဲကနံဉ်အံၤဒီးန့ၤလီၤ.

ပုၤအါဂၤသ့ဉ်ကီၢ်သးဂီၤ, ဘဉ်ယိဉ်ဝဲဒ်လၢ KRC ကအိဉ်ဘဉ်ဖုးဒီး တံာ်ဆိဉ်တံာ်မၤန့ၤကွၢ်
တလီၤကလုာ်န့ၤအဂၤတဖဉ်လၢတံာ်ပၤတံာ်ဆုၤအပူၤန့ၤလီၤ. အါဘျီတံာ်သံကွၢ်အိဉ်ထီဉ်ဝဲ “မ့ၢ်ကလုာ်
န့ၤတဖဉ်အိဉ်ဒီး တံာ်ခွဲးတံာ်ယာ်လၢတန့ၢ်ဘဉ်ဝဲတဖဉ်စ့ၢ်ကိးဧါ” လၢပုၤမၤစၢၤတံာ်တဖဉ်န့ၤလီၤ. ဘဉ်

ထွဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ, ပဲ KRC အိၣ်ဒီးစံးလၢ တၢ်ကွၢ်တလီၤ, တၢ်ကွၢ်မဲၣ်ကလုာ်န့ၣ်ဒ်အံၤ အသိးတအိၣ်လၢ တက့ၤဘၣ်. လၢဒဲကဝီၤတၢ်ယုထၢအပတီၢ်ခဲလၢၣ်, (ကဝီၤဒု, ကဝီၤဒိၣ်, ဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်) အပူၤ ကယၢ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီး UNHCR, MOI အလံာ်မၤနီၣ်တဖၣ်, မုၢ်/ခွါ/ တၢ်ဘျီတၢ်ဘါတစံးခဲလၢၣ်ဒ် အသးဒၣ်ဝဲအိၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢန့ၣ်လီၤဒီးယုထၢအသးသ့န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢ ၂၀၀၅ နံၣ်အလီၢ် ခံ, ဒဲကဝီၤပူၤ, ကလုာ်န့ၣ်တဖၣ်ဟဲန့ၣ်အိၣ်ကဒုအါထီၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ. ၂၀၀၅ နံၣ်အလီၢ်ခံ, ပုၤဟဲတုၤသီ တဖၣ်တန့ၢ်ဘၣ်အခွဲးလၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ကဒုဖိးသဲစးဒီးဘၣ်. အယီ, လၢဒဲကဝီၤတၢ်ပၤဆုၤအပူၤ တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကမၤသကိးဘၣ်တၢ်ဒီးဘၣ်. တမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤနၢၤလၢ အဝဲသ့ၣ်တ မ့ၢ်ကညီဖိ (Karen) အယီန့ၣ်ဘၣ်.

တၢ်ဂ့ၢ်တမံၤလၢပအိၣ်ဒီးပၢ်ဖျါထီၣ်ဆူပုၤဖးတၢ်ဖိမ့ၢ်ဝဲ, တၢ်ပၤဆုၤဒဲကဝီၤ, ကမျၢ်ဒီး တၢ်နီၤလီၤ တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ- တၢ်ဖိတၢ်လံၤဆူဒဲကဝီၤဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒဲကဝီၤတၢ်ပၤတၢ်ပြးအဂီၢ်, ပဘၣ်တၢ်ပၤဆုၤပုၤ လၢကီၢ်တဲၣ် (ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤပဒိၣ်ဒီး ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤပဒိၣ်ပုၤန့ၣ်တၢ် (MOI ဒီး MOI Camp Commander) ဒီး ပုၤတဖၣ်အံၤမၤသကိးတၢ်ဒီး ဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်လၢ တၢ်ပၤဆုၤဒဲကဝီၤအပူၤ န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်နီၤ လီၤတခါ, ဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီး TBBC ဒီး နီၤလီၤဝဲဆူကမျၢ်ဒ် TBBC အတၢ်နီၤလီၤ အကျိၤအကျဲအိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီ, ပစံးသ့လၢတၢ်ပၤဆုၤဒဲကဝီၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်နီၤလီၤတၢ် အိၣ်တၢ်အီၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ပုၤလၢတၢ်ချါ- တၢ်ကရၢကရိတဖုဖုမ့ၢ်ဂ့ၢ်, တဟဲဒိၣ်စိပုၤ လၢတၢ်မၤတ ဖၣ်အံၤအပူၤဘၣ်. ပလဲၤအီၤဒ်ကီၢ်တဲၣ် MOI ဒီး TBBC အတၢ်နီၤလီၤအကျိၤအကျဲသန့အိၣ်ဝဲအသိး န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပတၢ်ပၢ်ဖျါလၢလီၤပူၤကွၢ်တဖၣ်အသိး, ပဒုးအိၣ်ထီၣ်ကလုာ်န့ၣ်တဖၣ်အ တၢ်ရဲ လိာ်မုာ် လိာ်ကရၢ, တၢ်ဘျီတၢ်ဘါမၤသကိးတၢ်ကရၢဒီး တၢ်ခီလဲလိာ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢတၢ်မၤတဖၣ်လၢ ပ မၤအီၤ သ့မၤအီၤန့ၢ်တဖၣ်လီၤ. အဒိ, ဖဲမဲၢ်လးဒဲကဝီၤ (ဒဲကဝီၤလၢကမျၢ်အါကတၢ်) အပူၤန့ၣ်, ပဒုး အိၣ် ထီၣ်ဒဲကဝီၤပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ကမံးတံၢ်လၢ အပၣ်ယုာ်စ့ၢ်ကိး ဒီး ကလုာ်န့ၣ်အဂၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ် လီၤ.

KRC ပၢ်လီၤသးကျၢၤမုဆုၤ လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်ကလုာ်န့ၣ်ဂၤတၢ်ဟူးတၢ် ဂၤဒ်အလီၢ်အိၣ်ဝဲအသိး လၢဒဲကဝီၤအဂၤတဖၣ်အပူၤဒ်အလီၢ်အိၣ်အသိးစ့ၢ်ကိးလီၤ. ခဲအံၤလၢဒဲကဝီၤပူၤ, မ့ၢ်လၢ UNHCR, MOI အလံာ်ကုအုၣ်သး (Card) အသး သမူလၢကွၢ်လံအယီ, ဒဲကဝီၤဖိတဖၣ်မ့ၢ်လၢဝဲဒၣ်လၢ ပုၤဘၣ်မူဘၣ် ဒါတဖၣ်ကမၤသီထီၣ်န့ၢ်က့ၤအီၤန့ၣ်လီၤ.

KRC တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတၢ်ပၢ်ဖျါ လါချံ - ၂၇၄၉

- v ၆-၇/၄/၁၀ - KRC နဲၣ်ရွဲၣ်ဒီး CMSP မူဒါခိၣ်လဲၤလီၤဝဲဆူမဲၢ်လးအူဒဲကဝီၤလၢ CMSP ပုၤ မၤတၢ်ဖိတဖၣ်အတၢ်အုၣ်ကီၤဆဲးမံၤအဂီၢ်လီၤ. ပုၤမၤတၢ်ဖိဆဲးလီၤအမံၤ ၂၅၃ ဂၤလီၤ. ကတိၤတၢ်ပီၣ်သကိးဝဲလုာ်လၢသကဲၣ်ပဝးလၢ တၢ်မၤအပူၤဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလီၤ ပ လိာ်ဒ်န့ၣ်တဖၣ်ဖဲ မဲၢ်ရၤမိၢ်ဒဲကဝီၤဖဲ ၇,၈ လါအုၣ်ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ.
- v ၂၀/၄/၁၀ - KRC ကိးတၢ်အိၣ်ဖျိဆူ LAC မူဒါခိၣ်, တၢ်ပီၣ်သကိးဝဲ တၢ်ဘျီက့ၤမဲၢ် လးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီဒီး မၤပုၤက့ၤပုၤကွဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီကမံးတံၢ်ဖဲ မဲၢ် လးတၢ်ယုထၢဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ.

- ၎ ၂၀/၄/၁၀ - KRC ဆူဂ်ချူမူဒါခိဉ်ထံဉ်လိာ်ဒီး ဖဲကဝီဆူဂ်ချူမူဒါခိဉ်, သံကွာ်သံဒီးတဲသ ကိးဒဲကဝီတၢ်အိဉ်ဆူဂ်အိဉ်ချူအဂ့ၢ်ယုာ်ဒီး တၢ်ကဆဲကဆီလၢ ဖဲကဝီပူၤန့ဉ်လီၤ. တဘျီယီလဲၤအိဉ်သကိးစ့ၢ်ကိး ARC ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအဝဲၤဒီး, HI ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါဖဲ အဟဲလီၤကွၢ်အပုၤမၤတၢ်ဖိဖဲ အဖဲကဝီဝဲၤဒီးန့ဉ်လီၤ.
- ၎ ၂၇/၄/၁၀ - အိဉ်ဖိဉ်တၢ်ပိဉ်သကိးတၢ်ဒီး TBBC အတၢ်ပၤဆုၤဒဲကဝီပၤရဲဉ်ခိဉ် (ဖံးကွဲ) ဘဉ်ထွဲတၢ်ရဲလိာ်မုာ်လိာ်ဒီး က့ဉ်တဲဉ်ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါန့ဉ်လီၤ.
- ၎ ၂၇/၄/၁၀ - KRC Livelihood မူဒါခိဉ်ယုာ်ဒီး ECHO, COEER ဒီး TBBC ထံဉ်လိာ်သကိးဒီး အူပုဉ်ဒဲကဝီကမံးတံာ်ဒီး တဲသကိးဒဲကဝီတၢ်အိဉ်သး, လဲၤကွၢ်ဝဲ TBBC အ Can Project, COEER's အတၢ်လၢတၢ်လီဉ် Project, ZOA အတၢ်လုာ်အိဉ်သးသမူ Project, KWO တၢ်ထါ Project, ဟံဉ်ဒွဲတဖဉ်, ဒီး ကွၢ်ထံဒဲကဝီပူၤနီဉ်ဂံၢ်, တၢ်နီၤတၢ်အိဉ် အလံာ်ဒီး တၢ်မၤနီဉ်မၤယါတၢ်ပာ်ကီၤတၢ်အိဉ်အဒီးတဖဉ်န့ဉ်လီၤ.
- ၎ ၂၈/၄/၁၀ - KRC, CMSP ပၤရဲဉ်ခိဉ်, TBBC တၢ်ဒုးသ့ထီဉ်ဘဉ်ထီဉ်အမူဒါခိဉ်ဒီး အူပုဉ်ဒဲ ကဝီကမံးတံာ်မၤတၢ်အိဉ်ဖိဉ်ဝဲ KRC ဝဲၤဒီး တၢ်ပိဉ်တဲသကိးဝဲ COC ကံာ်နီၢ်သဲစး ကမံးတံာ်, တၢ်ရဲလိာ်မုာ်လိာ်ဒီး က့ဉ်တဲဉ်ဘဉ်မူဘဉ်ဒါဒီး တၢ်ကွဲးတၢ်ပာ်ဖျါအ ကျဲန့ဉ် လီၤ.
- ၎ ၃၀/၄/၁၀ - အိဉ်သကိးဒီး EC (European Commission) David Verboom (ဟီဉ်ကဝီတၢ်မၤ စၢၤဝဲၤလီၢ်ခိဉ်) တၢ်ပိဉ်တဲသကိးဒဲကဝီတၢ်အိဉ်သး တၢ်ပၤဆုၤရဲဉ်ကျဲၤဒဲကဝီ, တၢ် မၤတၢ်ယုၤထၢဒဲကဝီကမံးတံာ်, ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ဒဲကမံးတံာ်အကျဲ, ဒီး ကလုာ်န့ဉ် လၢဒဲကဝီပူၤတဖဉ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်န့ဉ်လီၤ.